

מ"ת 40888/08/16 - מדינת ישראל נגד יחיאל דוראני, פראס פרח, פאדי אפגאני, ווסים סלאימה, מונזר מואמאנה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 40888-08-16 מדינת ישראל נ' דוראני(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 340385/2016

בפני כבוד השופט ארז יקואל
מבקשים
נגד
משיבים
1. יחיאל דוראני (עציר)
2. פראס פרח (עציר)
3. פאדי אפגאני (עציר)
4. ווסים סלאימה (עציר)
5. מונזר מואמאנה (עציר)

החלטה (בעניין משיבים 2-4)

במוקד הדיון נצבת שאלת חלופת מעצר בעניינם של המשיבים 2-4 (להלן: "המשיבים").

רקע

כנגד המשיבים כולם הוגשו שני כתבי אישום נפרדים המייחסים להם עבירות של ניסיון שוד, לפי סעיף 403 סיפא לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן: "החוק"), פריצה למקום מגורים, לפי סעיף 406 (ב) לחוק, תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 380 ו- 382 (א) לחוק וקשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499 (א) (1) לחוק.

על פי העובדות המתוארות בכתבי האישום, המשיבים קשרו קשר לשדוד סכום כסף מבית בראשון לציון. ביום 6.8.16, סמוך לשעה 13:00, הגיעו המשיבים 1 ו- 2 לבית על מנת לראות אותו. למחרת, סמוך לשעה 5:00, הגיעו המשיבים 5-2 לראשון לציון ופגשו במשיב 1 שהסיע אותם ברכבו למקום סמוך לבית. במהלך הנסיעה, הנחה המשיב 1 את המשיבים 5-2 להיכנס לבית, להוריד את מפסק החשמל הראשי, לקשור את יושבי הבית ולחסום את פיהם. לצורך ביצוע השוד, צייד המשיב 1 את המשיבים 5-2 בכובעים, כפפות, אזיקונים, סרט הדבקה ותיקים. בהגיעם סמוך לבית, ירדו המשיבים 5-2 מהרכב, בעוד שהמשיב 1 המתין להם בסמוך במטרה למלטם מהמקום לאחר השוד. סמוך לשעה 6:00 נכנסו המשיבים 5-2 לבית כשחלקם עוטים כפפות וחובשים כובעים, הורידו את מפסק החשמל הראשי וירדו לקומת המרתף בבית, שם ישנו אותה עת שני אחים. אחד מהמשיבים 5-2 דפק בחוזקה בדלת המרתף. אחד האחים התעורר מהדפיקות, פתח את הדלת ואז התנפלו עליו שניים מהמשיבים 5-2. אחד מהם אחז בו בצווארו וחסם באמצעות ידו את פיו והשני הכה אותו במכות אגרוף בפניו ובכל חלקי גופו. למשמע צעקותיו, קם האח השני ממיטתו וניגש לעזרתו ובשלב זה, התנפלו עליו שניים מהמשיבים 5-2, כאשר אחד מהם תפס את ראשו והשני הכה אותו במכות אגרוף בבטנו. במקביל, ניסה האח הראשון להימלט, שניים מהמשיבים 5-2 תפסו אותו אך הוא הצליח להימלט מידיהם. בשלב זה,

ברחו המשיבים 2-5 מהבית ונתפסו במקום סמוך על ידי המשטרה. במקביל, נמלט המשיב 1 מהמקום ברכבו.

אין מחלוקת לעניין קיומן של ראיות לכאורה בעניינם של המשיבים ומבלי לפתח ציפיות בליבם, הם הופנו לעריכת תסקירי שירות מבחן בעניינם.

בדיון מיום 22.9.16, ולאחר שהתקבלו תסקירים חיוביים מאת שירות המבחן הממליצים על שחרור המשיבים לחלופת מעצר בית מלא בפיקוח, שוכנעתי כי ראוי לבחון מערך פיקוח נוסף על המשיבים ולקבל חוות דעת התכנות מאת מנהלת הפיקוח האלקטרוני וכן תסקירים משלימים מאת שירות המבחן בכל הקשור לאפשרות השמתם במעצר בפיקוח אלקטרוני.

בדיון שהתקיים ביום 6.10.16 בעניינו של המשיב 1 ולאחר שהתקבלו חוות דעת והמלצה חיוביות מאת מנהלת הפיקוח האלקטרוני ושירות המבחן, הוריתי על מעצרו בפיקוח אלקטרוני בפתח תקווה, בתוספת לפיקוח אנושי ולהפקדת בטחונות.

חוות הדעת התכנות הפיקוח האלקטרוני בכתובות המוצעות של המשיבים 2 ו-4 במזרח ירושלים, מצאה את מסגרות המעצר המוצעות כבלתי ישימות מחמת המצב הבטחוני. טרם הוגשה חוות דעת בעניין התכנות בנוגע למשיב 3.

לעניינו של המשיב 5 התקבלה המלצת שירות המבחן להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, ב"כ המשיב טען כי אין טעם להמתין לחוות דעת התכנות לאור כתובת המעצר המתבקשת שכן דומה שתתקבל חוות דעת התכנות כפי שהתקבלה ביחס למשיבים 2 ו-4. בתגובה לשאלת בית המשפט אם יש אפשרות להציג חלופה אחרת, הציג ב"כ המשיב 5 שתי כתובות חלופיות והן נשלחו לבדיקת התכנות, תוך שהדיון נדחה ליום 27.10 לשם קבלתה.

טענות הצדדים

המבקשת סבורה כי אין להורות על שחרור המשיבים לחלופת מעצר. לשיטתה, מדובר באירוע חריג בחומרתו והודגש התכנון שקדם לו, שכלל הצטיידות באמצעים במטרה ברורה לנהוג באלימות כלפי יושבי הבית. לדידה של המבקשת, תעוזת המשיבים ופעולתם האלימה במקביל, מלמדות על המסוכנות הנשקפת מהם. המבקשת הוסיפה והדגישה את הנזקים הגופניים והנפשיים שנגרמו למתלוננים כתוצאה מהעבירות מושא כתב האישום.

ביחס למשיבים 2 ו-4, טוענת המבקשת כי תסקירי שירות המבחן מצביעים על נתונים המשמשים לחובתם ולאור מכלול נסיבות המעשה והעושים, אין בעובדה שהם צעירים ונעדר עבר פלילי, כדי להטות את הכף לזכותם.

לגבי המשיב 3, טוענת המבקשת כי בעברו הרשעה בעבירה של נהיגה בשכרות, המלמדת על שיקול דעתו המוטעה. עוד נטען, כי גם תסקיר שירות המבחן בעניינו מצביע על קשיים.

המבקשת הוסיפה כי המשיב 1 היה היוזם והרוח החיה ביחס לעבירות מושא כתב האישום. עם זאת, הדגישה כי לא המשיב 1 הוא שתקף את יושבי הבית באלימות חמורה, אלא המשיבים, אשר פעלו כך עבור בצע כסף, מבלי ש"נגררו" לאירוע, לאחר שהיו שותפים לתכנונו והצטיידו מראש באמצעים מגוונים. עוד נטען, כי לא ניתן לסגת מקביעה קודמת ביחס לצורך בבחינת פיקוח אלקטרוני בעניינם של המשיבים, מחמת העדר יכולת טכנית לבצע זאת במקום מגוריהם. המבקשת הפנתה לאסמכתאות בתמיכה בטענה זו וציינה כי לא ניתן לקבל חלופת מעצר במקום מגורי המשיבים במזרח ירושלים, בין אם בשילוב פיקוח אלקטרוני ובין אם בהעדרו. הובהר כי לא ניתן לפקח על תנאי המעצר בהינתן שמשטרת

ישראל ועובדי מנהלת הפיקוח האלקטרוני, זקוקים לתיאומים צבאיים כדי לנוע באזורים אלו והימצאותם בהם מעמידה אותם בסכנה ממשית.

למולה, טען המשיב 2 כי התסקיר העדכני בעניינו, מלמד כי המסוכנות הנשקפת ממנו היא נמוכה. הודגש כי המשיב 1 היה מי שהשפיע על המשיבים 2-4 וניצל את מצוקתם כדי לגרור אותם לאירוע נקודתי שחומרתו אינה מוטלת בספק, בעוד שהמשיב נעדר עבר פלילי ואינו מאופיין בדפוסים עברייניים. עוד ציין ב"כ המשיב כי המעצר השפיע על המשיב והודגש כי שירות המבחן התרשם לטובה מחמשת המפקחים שהוצעו בעניינו. הסנגור הוסיף וציין כי חוות דעת ההתכנות שהוגשה בעניינו של המשיב היא כללית ואין לבחון את שחרורו של המשיב לחלופה תוך התייחסות רק לעניין התכנות הפיקוח האלקטרוני במקום כזה או אחר. לגישת הסנגור, עניינו של המשיב אינו שווה לעניינו של המשיב 1 בהתחשב בגילו הצעיר, בהעדר דפוסים עברייניים, בשיתוף הפעולה מטעמו עם חוקריו ובהמלצת קצינת שירות המבחן המכירה את השטח ואת הנפשות הפועלות, לפיה יש להסתפק במעצר בית בלבד בתוספת לשעות התאווירות. לגישת הסנגור, מדובר בנתונים אובייקטיביים המצדיקים התייחסות למשיב כמי שנתוני הפתיחה שלו שונים לחלוטין מהמשיב 1 ובנסיבות אלו, עתר להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בית מלא בפיקוח.

המשיב 3 טען, כי יש לאבחן את עניינו מעניינם של המשיבים האחרים. ב"כ המשיב 3 סבור, כמו המאשימה, כי המשיב 1 היה הרוח החיה בקשירת הקשר לביצוע העבירות המיוחסות למשיבים. הסנגור טוען כי הגיעה העת לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בית מלא בפיקוח, לאור התסקירים החיוביים בעניינו המלמדים על מסוכנות בינונית נמוכה, על הבעת חרטה וזעזוע שנגרם לו מהמעצר ועל העדר דפוסים עברייניים. אף שטרם התקבלה חוות דעת התכנות בעניין המשיב, טען הסנגור כי ניתן להורות על שחרורו כמבוקש, נוכח שהדעת נותנת שחוות הדעת תהא זהה לזו שהתקבלה בעניינם של המשיבים האחרים שכן המשיב מתגורר באותו אזור. הודגש כי אין להשוות בין עניינו של המשיב לעניינו של המשיב 1 ועצם כריכת המשיבים ב"חבילה אחת" עם המשיב 1 פוגעת בעיקרון השוויון. עוד הודגש כי יש לבחון את כל אחד מהמשיבים כפי מסוכנותו שלו וכפי החלופות שהציע וכי אחד מהם שונה על אף שהמעשה אחד הוא. לגישת הסנגור, התרשמות שירות המבחן מהמשיב, היותו נעדר עבר פלילי ובתוספת הנתון האובייקטיבי שלא ניתן לקיים פיקוח אלקטרוני במקום הנתון, מצדיקים מסקנה לפיה נכון להעדיף את שחרורו בפיקוח אנושי ואף תחת פיקוחם של שני מפקחים בכל עת.

אשר לקושי בפיקוח אלקטרוני במזרח ירושלים, נטען כי אין להתייחס אל המקום כאל מקשה אחת שכן בכך יש כדי להחטיא את כוונת המחוקק לאפשר מעצר בפיקוח אלקטרוני ביחס לכל מי שנכון היה לעוצרו. הסנגור תמך טענותיו באסמכתאות בהן שוחררו נאשמים ללא פיקוח אלקטרוני על אף חוסר יכולת המשטרה לספק פיקוח ראוי על המפוקחים וציין כי אלו כהפניית המבקשת אינן בגדר הלכה מחייבת.

ב"כ המשיב 4 טען אף הוא כי יש לשחרר את מרשו לחלופת מעצר בית מלא בפיקוח כהמלצת שירות המבחן בתסקירו החיובי, תוך הדגשת העדר עבר פלילי וחלקו הפחות באירועים מושא כתב האישום בהשוואה לחלקו של המשיב 1. הסנגור הוסיף וטען כי כוונת המחוקק היא שהפיקוח האלקטרוני יכלול את כל שטחי מדינת ישראל וציין קשיים נטענים בחוות דעת ההתכנות בכל הקשור לזהות עורכה ולהעדר בסיס נתונים מתבקש על מנת להסתמך עליה כחוות דעת.

הסנגור הוסיף וטען כי אין להחיל על המשיב דין שווה למשיב 1 לאור השוני הבולט ביניהם בבחינת המעשה, בהיות האחרון הוגה הרעיון לביצוע העבירות, מספק האמצעים לביצוען ומוודא את ביצוען, מבלי שהמשיבים ידעו דבר. כך גם בבחינת העושה, שבהקשר זה ציין הסנגור את נסיבות העושים השונות ובכלל זה גילו של המשיב 1 הכפול מגילו של המשיב וכן את שיתוף הפעולה מטעמו עם חוקריו בהשוואה למשיב 1 שלא עשה כן. הודגשה התרשמות שירות המבחן כי

המסוכנות הנובעת מהמשיב היא בינונית, כי אין צורך בפיקוח אלקטרוני לשם הפחתתה וכי די בפיקוח האנושי על ידי ארבעת המפקחים, כמוצע. לגישת הסנגור, בנסיבות אלו אין להשוות בין המשיב למשיב 1 אך משום שהאחרון לא נקט באלימות. הסנגור סובר כי עקרון השוויון יופר פעמיים - ראשית, ככל שתערך השוואה בין המשיב למשיב 1 השונים ושנית, ככל שהמשיב 1, שעניינו שונה לחומרה, ישהה במעצר בביתו לאחר שיכל להמציא כתובת בפתח תקווה, בעוד שהמשיב, יליד מזרח ירושלים ובן למשפחה קשת יום, שהתפתה להצעת המשיב 1, יישאר במעצר מחמת חוסר יכולת לשכור דירה במקום אחר.

דין והכרעה

לאחר עיון בטענות הצדדים והתרשמות מהמלצות שירות המבחן וממכלול נסיבות העניין, הגעתי לכלל מסקנה כי לעת ז, יש להותיר את המשיבים במעצר עד החלטה אחרת. להלן אפרט את הנימוקים למסקנתי זו.

המחלוקת בין הצדדים מתמקדת בשלוש שאלות עיקריות. הראשונה - ההבדל הנטען בין המשיב 1 לבין יתרת המשיבים, השנייה - האם ראוי לעצור את המשיבים בפיקוח אלקטרוני, או שמא ניתן להסתפק בשחרורם למעצר בית מלא ובפיקוח והשלישית - אזור הפיקוח המוצע.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב 2, עולה כי הוא נעדר עבר פלילי שזוהי לו הסתבכותו הראשונה ואותה הוא מגדיר כאירוע חריג בחייו. שירות המבחן התרשם כי המשיב מתקשה לבחון את נסיבות מעצרו באופן בונה, מתקשה לבחון את מצבי הסיכון שהביאו למעצרו, נוטה להיגרר אחר אחרים ועלול לפעול באופן בעייתי ופוגעני תוך קושי לצפות את השלכות מעשיו על זולתו. עם זאת, התרשם שירות המבחן מהעדר "קווים אלימים מגובשים" באישיותו. עוד התרשם שירות המבחן כי עמדתו של המשיב כלפי נסיבות האירוע, תקשה עליו להירתם ולהיתרם מהליך טיפולי בשלב זה וכן כי ניכר שבמצבים חברתיים מסוימים, בהם קיימים לחץ וציפייה מצד האחר, הוא עלול לפעול באופן בעייתי ופוגעני, תוך קושי לכלל את תוצאות מעשיו. שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון בינוני להישנות התנהגות פוגענית מצד המשיב והמליץ לשחררו לחלופת מעצר בבית הוריו שבשכונת "ראס אל עמוד" ובפיקוחם של הוריו ואחיותיו.

מתסקיר נוסף שהוגש בעניינו של המשיב ביום 29.9.16, העריך שירות המבחן את מסוכנותו כנמוכה, ללא הבהרה כיצד השתנתה ההערכה מהתסקיר הקודם. לא נשללה האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני, לאחר שהובהר כי המפקחים מבינים את משמעות מעצר שכזה ויש להם את היכולת לעמוד בתנאים הקשורים בו.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב 3 עולה כי הוא נעדר עבר פלילי, למעט הרשעה בעבירת נהיגה בשכרות בגינה ריצה 4 חודשי מאסר בעבודות שירות. שירות המבחן התרשם כי המשיב מבטא צער, בושה וחרטה על המעשים שביצע ועל הפגיעה שהסב למתלוננים, רואה את המעשים המיוחסים לו כחריגים לאורחותיו ולדימויו העצמי ומעוניין להשתלב בטיפול. זוהו גורמים מגבירי סיכון בדמות מערכת ערכים בלתי מגובשת דיה, העובדה כי בחר לקחת חלק בעבירות המיוחסות לו מתוך רצון להרוויח כסף קל ועונש המאסר בעבודות שירות בעברו שלא הווה גורם מרתיע בעבורו. לצד זאת, שירות המבחן התרשם מגורמים מפחיתי סיכון בדמות מודעותו של המשיב ויכולת התבוננות פנימית, גילוי עמדה אחראית וביקורתית ביחס להתנהלותו, אמפתיה כלפי המתלוננים, העדר דפוסים עברייניים מושרשים וחוות המעצר כגורם מרתיע ומציב גבול. מכל אלו, התרשם שירות המבחן כי הסיכון להישנות התנהגות פוגענית מצידו, הנו בינוני - נמוך. שירות המבחן התרשם כי הורי המשיב, בצירוף אחיו ובן דודו, יהוו מפקחים בוגרים וחיוביים המחויבים לדווח לגורמי אכיפת החוק על כל הפרה מצד המשיב. לאור כל זאת, המליץ שירות המבחן לשחרר את המשיב למעצר בית מלא בפיקוחם של המפקחים המוצעים תוך הטלת צו פיקוח למשך 6 חודשים.

בתסקיר משלים בעניינו של המשיב, ציין שירות המבחן כי ניתן להסתפק במעצר הבית ובפיקוחם של המפקחים, בתוספת צו פיקוח למשך 6 חודשים, ללא תוספת של פיקוח אלקטרוני.

אציין כי התסקירים בעניינם של המשיבים 3 ו-4, 1 ו-5 נערכו על ידי קציני מבחן שונים.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב 4 עולה כי הוא נעדר עבר פלילי וכי הוא מתקשה להתייחס באופן רגשי וכן למצבו ולנסיבות מעצרו, ככל הנראה מתוך אסטרטגיה. זוהו גורמי סיכון הנובעים מנסיבות העבירות המיוחסות למשיב, הפער במידת הכרתו בכך, הקושי בהבנת הפגיעה במתלוננים, קיומה של מערכת ערכים בלתי מגובשת דיה והיותו מושפע מסביבתו. עם זאת, התרשם שירות המבחן כי מעצרו של המשיב היווה גורם מרתיע עבורו ובהעדר עבר פלילי ודפוסים עברייניים מושרשים, המליץ לשקול חלופת מעצר ביתית בעניינו, בפיקוחם של מספר מפקחים בוגרים וסמכותיים. שירות המבחן ציין את בית הורי המשיב, בפיקוחם ובפיקוח של גיסו ודודו, תוך הטלת צו פיקוח למשך 6 חודשים.

בתסקיר משלים בעניינו, ציין שירות המבחן כי ניתן להסתפק במעצר הבית ובפיקוחם של המפקחים, בתוספת צו פיקוח למשך 6 חודשים, ללא תוספת של פיקוח אלקטרוני.

לעניין השוני הנטען בין המשיבים לבין המשיב 1, שוכנעתי כי חלקם של המשיבים בעבירות איננו פחות חמור מחלקו של המשיב 1. המשיב 1 היה הרוח החיה, היוזם והמתכנן של האירוע, אולם אין להתעלם מכך שהאלימות שננקטה כלפי יושבי הבית והסלימה, לא הייתה מעשי ידיו. נסיבות ביצוע העבירות, לכשעצמן, מלמדות כי השימוש באלימות היה מתוכנן מראש, כי המשיבים לא פעלו בחוסר מודעות למעשיהם ואף נערכו לקראתם על ידי הצטיידות באמצעים שונים כאזיקונים וכפפות. המשיב 1 לא שלט מרחוק במעשיהם האלימים והמסלימים של המשיבים.

בנסיבות אלו, התקשיתי לקבל את הטענה כי המשיבים אך "נגררו" לביצוע העבירות המיוחסות להם. המסוכנות הנשקפת מהם כתוצאה מנסיבות המעשה והתרשמות שירות המבחן, אינה מבטלת. קיים קושי לאבחן את חלקם של המשיבים לעומת חלקו של המשיב 1 שכן חומרת היתר שיש ליחס למעשיו כמתכנן האירוע, מתאזנת בעיקרה עם חומרת היתר שיש ליחס למעשי האלימות המסלימים בהם נקטו המשיבים כלפי שני האחים המתלוננים. גם המשיב 1 נעדר עבר פלילי וגם לגביו לא נמצאו דפוסים עברייניים מושרשים. בהינתן שהוא נעצר בפיקוח אלקטרוני בתוספת פיקוח אנושי ותנאים מגבילים נוספים, שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר בית מלא בפיקוח אנושי בלבד, עלול להביא לפגיעה בעקרון השוויון בין נאשמים.

כידוע:

"כלל גדול בידינו הוא עקרון השוויון ואיסור הפליה בסוגיית המעצר עד תום ההליכים. כתוצאה מעיקרון זה, כאשר מבין נאשמים אחדים באותו סוג עבירה ובאותה פרשת דברים עצמה - כשאין להצביע על איזה שהוא שוני של ממש בין מעשי שניהם אחד מהם מתהלך ומטייל בשוק שעה שחברו עצור וחירותו נשללה הימנו, יש בכך משום הפליה ופגיעה בעקרון השוויון בפני החוק..." (ר' בש"פ 345/89 מסיקה נ' מדינת ישראל (23.6.89); ר' עוד: בש"פ 433/89 בומשטיין נ' מדינת ישראל (29.6.89)).

בהתאמת הדברים לעניין שלפניי, לא התרשמתי כי קיים שוני של ממש בין מעשי המשיבים השונים. חומרת חלקם בעבירות אינה פחותה ונסיבותיהם האישיות למעט גילו של המשיב 1 אינן כה שונות. לפיכך, לא ראיתי כיצד ניתן לנהוג

באופן בלתי שוויוני כלפי חלק מהם, באופן שבו האחד יעצר בפיקוח אלקטרוני והאחרים ישוחררו למעצר בית מלא.

לאחר שבחנתי את מכלול נסיבות העניין, לרבות נסיבות העושה והמעשה, התרשמתי כי לאור מסוכנותם של המשיבים, לא תסכון חלופת מעצר שאינה כוללת פיקוח אלקטרוני. כידוע, בדיקת המסוכנות מחייבת בחינתם של שני היבטים: האחד, האם המעשה לכשעצמו ובנסיבותיו, מלמדת על מועדות הנאשם, על אופי אלים או כי הנאשם עלול לחזור על מעשים דומים. השני, האם לנוכח אופיו, אישיותו או תכונותיו של העושה נשקפת ממנו סכנה לציבור (ר' בש"פ 6700/04 **מדינת ישראל נ' גרה** (19.7.04)).

לשם בחינת המסוכנות, רשאי בית המשפט להיעזר בתסקיר שירות המבחן אך הוא אינו מחויב להמלצותיו. אלו מהוות אך אינדיקציה מקצועית שיש להיעזר בה והיא אינה כובלת את שיקול דעתו של בית המשפט (ר' בש"פ 4452/15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.6.2015); בש"פ 431/11 **מדינת ישראל נ' מוסטפא** (18.1.2011)). כמו כן, השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשיקול לצורך החלטתו, לא בהכרח זהים וחופפים (ר' בש"פ 5309/05 **צמח נ' מדינת ישראל** (29.6.2005)). בכלל זה, על בית המשפט להתייחס גם לשיקולים כשוויון.

מסוכנותם של המשיבים נלמדת, בראש ובראשונה, מנסיבות העבירות המיוחסות להם המאופיינות באלימות חמורה ומסלימה בתכנון מוקדם, הנובע מקשירת הקשר המיוחסת להם (ר' בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל** (15.4.96); בש"פ 8105/12 **מדינת ישראל נ' אבו סרחאן** (18.11.12)).

בנוסף, עיון בתסקירי שירות המבחן מלמד כי המשיב 2 מתקשה לבחון את מצבי הסיכון שהביאו למעצרו, נוטה להיגרר אחר אחרים ועלול לפעול באופן בעייתי ופוגעני, תוך קושי לצפות את השלכות מעשיו על זולתו. הערכת שירות המבחן לעניין מסוכנותו הייתה בינונית פעם אחת ונמוכה פעם אחרת, ללא הסבר, כאמור, להבדל בין הגישות.

המשיב 3 לא הורתע מעונש המאסר שריצה בעברו והוא מאופיין במערכת ערכים בלתי מגובשת וברצון להשיג כסף קל. הוערך קיומו של סיכון בינוני נמוך להישנות עבירות.

המשיב 4 התקשה להתייחס באופן כן למצבו ולנסיבות מעצרו, ככל הנראה מתוך אסטרטגיה. בנוסף, הפגין קושי בהבנת הפגיעה במתלוננים וצוין קיומה של מערכת ערכים בלתי מגובשת דיה, יחד עם היותו מושפע מסביבתו. שירות המבחן לא ציין כי המשיב 4 נתון להשפעת המשיב 1 בלבד.

הנה כי כן, עיון במכלול התרשמויות שירות המבחן, מצביע על קושי לאמץ את המלצותיו. התרשמתי, בבחינת נסיבות העושים, כי מדובר במי שמסוכנותם אינה נמוכה ויש חשש בלתי מבוטל להישנות התנהגות שולית מצידם, הן לאור חומרת המעשים המיוחסים להם והן לאור המניעים שהובילו אותם לביצוע העבירות והיותם מושפעים מסביבתם. נתונים אלו מגבשים אף קושי ליחס את מלוא האמון המתבקש למשיבים. יתרה מכך, המלצתו של שירות המבחן בכובעו האחד בנוגע למשיבים 1 ו-2 ביחס למעצרים בפיקוח אלקטרוני, אינה עולה בקנה אחד עם המלצתו בכובעו האחר ביחס ליתרת המשיבים, למרות הדמיון במאפייניהם האישיים ובחומרת המעשים המיוחסים להם.

מכל אלו, שוכנעתי כי אין להסתפק בחלופת מעצר בית מלא בעניינם של המשיבים כהמלצת שירות המבחן, שכן לנוכח תכלית דיני המעצרים ועקרונות של שוויון, לא ראיתי כיצד יש בחלופה שכזו כדי לאיין את המסוכנות הנובעת מהם ולו באופן יחסי. מכאן, יש לבחון את כתובות המעצר המוצעות בפיקוח אלקטרוני.

המדובר בבתי המשיבים בשכונת "ראס אל עמוד" הנמצאת במזרח ירושלים ויוצא כי כתובות אלו בלתי ישימות לפיקוח. עיון בחוות דעתו של סנ"צ מר ניסו גואטה, אשר צורפה לחוות הדעת ממנהלת הפיקוח האלקטרוני, מלמד כי מקום מגורי המשיבים מאופיין באירועים על רקע לאומני, המלווים בידיו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר שוטרים ואזרחים במקום. כניסה לאזורים אלו מתאפשרת, רק בשיתוף עם כוחות משטרה וריכוז מאמץ משמעותי. מטעמים אלו, צוין כי לא ניתן להפעיל תכנית פיקוח אפקטיבית במקום.

כהפניית המבקשת, בבש"פ 8231/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.12.15), נקבע אשר לקושי שבהפעלת פיקוח אלקטרוני בחלק משכונות מזרח ירושלים, כך: **"מדובר בקושי בלתי מבוטל, וביתר שאת בנסיבותינו, בהן ייתכן כי מעצר בפיקוח אלקטרוני יכול היה להוות חלופה ראויה למעצר מאחורי סורג ובריח. אולם, קושי זה אינו סותם את הגולל על זכותו ... להציע בעתיד חלופת מעצר ראויה ..."**

וכן: **"כבר הבעתי לא אחת את דעתי כי עם כל הצער, בית המשפט אינו יכול להתעלם מהמציאות הבטחונית במזרח ירושלים בשכונותיה, בבואו להכריע בשאלת התאמתה של חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני..."** ר' בש"פ 3505/16 **יאזי נ' מדינת ישראל** [5.5.16].

בנוסף, בבש"פ 8293/15 **שנאן נ' מדינת ישראל** [10.12.15] נקבע, בדומה לעניינינו, כי לנוכח הערכת מסוכנות בינונית מאת שירות המבחן, נכון היה לשקול פיקוח אלקטרוני כתנאי הכרחי לשחרור ממעצר של ממש ובדין לא הותר מעצר שכזה בהעדר גישה חופשית לכתובת המוצעת לאנשי הרשויות ללא ליווי משטרה. בית המשפט שם הבהיר כי כוחות המשטרה הגדולים המצויים באזור הוצבו לצורך ביצוע משימות אחרות שאינן כוללות אכיפת תנאי פיקוח אלקטרוני. עוד נקבע כי הטיעונים החוקתיים שנשמעו בכל הקשור למניעת אפשרות של מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני משיקולי מיקום המעצר והקצאת משאבי שיטור, יפים לברור בבג"צ. בנוסף, הפנה בית המשפט שם, באופן התואם את העניין שלפניי, להוראת סעיף 22 ב (ג) (2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו 1996, לפיה מקום הפיקוח המוצע הוא שיקול שיש להביא בחשבון טרם הוראה על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

ניתן לאבחן את האסמכתאות אליהן הפנו המשיבים מעניינינו. בבש"פ 9440/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** [8.1.13] דובר בדיון בהארכת מעצר שלישית ובחלוף זמן שאינו דומה, תוך שבית המשפט התרשם כי סיום המשפט אינו נראה באופק, כך שנקודת האיזון נוטה לעבר המשיבים. כמו כן, לא התקבל תסקיר מאת שירות המבחן (בעניינו של המשיב 1 שם) על אף חלוף הזמן מאז שהוזמן.

בבש"פ 6177/11 **סלאמה נ' מדינת ישראל** [30.8.11] נקבע כי בידי העורר להציע חלופה אחרת הכוללת פיקוח אלקטרוני והובהר כי הפיקוח האלקטרוני אינו זמין בשכונות מסוימות במזרח ירושלים בנסיבות של מדיניות וביטחונית ולא מתוך רצון להפלות.

במ"ת 19657-12-11 **מדינת ישראל נ' פלוני** [9.12.12] דובר בחלוף זמן של למעלה משנה ובית המשפט שם התרשם כי נעשה מאמץ סביר להציע חלופת מעצר במקום אחר, ללא הצלחה.

במ"ת 42638-07-16 דובר בחלוף הזמן מבלי שהתקבלה חוות דעת התכנות והיה בנמצא אישור המשטרה לפיו אין מניעה לפיקוח אלקטרוני במקום המבוקש. בית המשפט לא מצא לנכון להוסיף ולעצור את המשיב עד שהתקבל חוות דעת התכנות.

אכן, האסמכתאות אליהן הפנתה המבקשת אינן מהוות הלכה מחייבת, אך יש בהן את ההנחיה הנדרשת ואת ההתכתבות העדכנית עם המצב הביטחוני באזור שבו מתבקש מעצרים של המשיבים, בעוד שעיקר האסמכתאות כהפניית המשיבים נחזה כרלוונטי למועדים קודמים בהם שרר מצב שונה.

אשר לטענות ב"כ המשיב 4 לעניין הפגמים שנפלו בחוות דעת ההתכנות, טרם בשלה העת לחרוג מהכלל ולהורות על חקירת עורך חוות הדעת ואין לפני טעמים מיוחדים המצדיקים חריגה ממסקנותיה. לא מדובר בחולשה ראייתית או בקשיים בולטים על פניה של חוות הדעת (השווה בש"פ 4831/16 **מועלם נ' מדינת ישראל** [23.6.16]).

הנסיבות האישיות אליהן הפנו ב"כ המשיבים יכול ויבואו בגדר חריג וטעמים מיוחדים המצדיקים שקילת העברת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני, אך בהעדר כתובות ישימות לפיקוח בשלב זה, חלופת מעצר בית באזורים אלו לא תסכון, הן משום שלא ניתן להפעיל במקומות אלו את הפיקוח האלקטרוני והן משום שלא ניתן לפקח ולאכוף באופן אפקטיבי כל חלופת מעצר אחרת באותם אזורים (ר' בש"פ 1246/13 **מדינת ישראל נ' ברקאט** (15.2.13)).

טרם הוגשה חוות דעת התכנות הפיקוח האלקטרוני בנוגע למשיב 3. ככל שחוות הדעת בעניינו תלמד על התכנות המעצר האלקטרוני בכתובתו, או בכתובת אחרת, ניתן יהיה לקדם את הדיון בנושא. הצעת ב"כ המשיב 3 כי המשיב ישהה במעצר בית מלא תחת פיקוח אנושי של שני מפקחים בכל עת, אינה ישימה לאורך זמן ואינה מתכתבת עם הקושי לבחון קיומם של תנאי מעצר בית במקום המבוקש.

נחזה כי נוכח גישת המשיבים, משפטם לא יארך זמן רב ובכל מקרה, חלוף הזמן יכול ויהווה מסד לבקשה לעיון חוזר.

מכל הטעמים שפורטו, אין בידי להורות על שחרור המשיבים לחלופת המעצר המבוקשת והם יוותרו במעצר ממש עד החלטה אחרת, לאחר ששוכנעתי כי טרם נעשו כל המאמצים על מנת לבחון כתובות מעצר אחרות. אציין כי המשיבים אינם מתבקשים לשכור דירה אחרת או להעתיק את מקום מגוריהם, כהפניית ב"כ המשיב 3, אלא לנסות ולאתר כתובת מעצר אחרת. ייקבע דיון המשך בעניינם של המשיבים, על מנת לאפשר לבאי כוחם לבחון את הנושא ועל מנת לקבל חוות דעת חסרה בעניינו של המשיב 3. **אני מורה על קיום דיון ביום 27.10.16 שעה 11:30**. המשיבים ישהו במעצר עד החלטה אחרת ויבואו לדיון על ידי שב"ס.

בהעדר הצגת כתובות אחרות, אורה על מעצר המשיבים עד לתום ההליכים תוך שימור זכותם לעתור בבקשה לעיון חוזר. ככל שתאותרנה כתובות שכאלו במהלך הימים הקרובים, ניתן לפנות לבית המשפט על מנת שאורה על הגשת חוות דעת התכנות לקראת הדיון הנדחה.

לידיעת מנהלת הפיקוח האלקטרוני ושירות המבחן.

ניתנה היום, 18 אוקטובר 2016, במעמד הצדדים.

חתימה